

سوره مبارکه مؤمنون

جلسه چهارم: ۹۲/۹/۲

اسماء الله (استخراج از جوشن کبیر)	حقایق	وقایع نماز
طاهر و ...	طهارت	وضو
اینما تولوا فثم وجه الله / توّاب ...	جهت گیری درست در زندگی	قبله
اکبر / کبیر (تسبیح، تهلیل، تهمید، تکبیر)	اعراض از غیر	تکبیره الاحرام
قوام، قیوم، ...	فاعلیت که به واسطه ترک منیت است / بروز و رسیدن به فعلیت / آماده باش صددرصد (بروز و ظهور / خروج از غیب)	قیام
کائن، مکفل، مفصل، هادی	سیر و صیوریت / تفکر، تفصیل و سبیل	قرائت
هر اسمی که مربوط به ذلت و خواری موجود در برابر خداست.	تواضع	رکوع
هر اسمی که مربوط به ذلت و خواری موجود در برابر خداست.	بروز فعل همراه با تواضع	قیام متصل به رکوع
علی	جز خدا را ندیدن / رفع کامل منیت	سجده
استجابات	دعا / خضوع + اطاعت / طلب خاضعانه توجه تامّ به نیاز و برطرف کننده نیاز / استمرار بخش قیام	قنوت
شاهد، شهید، مشهود	شهادت	تشهد
سلام	سلام	سلام
سبوح ... الله	ذکر	تسبیحات

- در زندگی معمول نیز خلق انسان از طین، نطفه، علقه و مضغه، وجود دارد. (دوره‌های رشد)
- توأم با تدریج و رشد در انسان «تمایز» ایجاد می‌شود.
- در هر حالتی موضوع «طهارت» برای نماز الزامی است. (طهارت، دوری از گناهان است).
- تمایز حقیقت ارکان و واجبات، به تدریج و در اثر رشد حاصل می‌شود.
- «نماز» به عنوان شاخص ارزیابی رشد در انسان، محسوب می‌شود.
- بر طبق سوره بقره اگر قرار باشد روی نماز کار شود باید درباره «لقاء ربّ» کار شود. لقاء ربّ، حقیقت نماز است.
- خشوع: حالتی درونی به واسطه نرم شدن قلب است. پذیرش حقیقت و تواضع نسبت به آن حقیقت در انسان به وجود می‌آید.

- خشوع: تأثر قلبی است که در اثر نفوذ به وجود می‌آید. (پذیرش / قبول و اخذ)

زنگ دوم:

نماز:

- ۱- نماز انسان، باید او را تغییر دهد و در او اصلاح ایجاد کند. نماز خواندن با نخواندن باید تفاوت داشته باشد.
- ۲- اگر افراد از لغو اعراض کنند به طور طبیعی به سمت نماز، تمایل پیدا می‌کنند.
- ۳- نماز حفظ حدود است، پس اگر آموزش ادب، تمرین تقوا در فرد انجام شود به طور طبیعی میل به نماز در او تقویت می‌شود.

۴-

تا اینجا را ویرایش کردم

چه کنیم تا رغبت و میل ما به نماز بیشتر بشود؟

- «نماز» انسان باید او را تغییر دهد و در او اصلاح ایجاد کند، باید بین نماز خواندن و نخواندن تفاوت وجود داشته باشد. بر طبق آیه قرآن «نماز دوری از فحشا و منکر می‌کند».
- برای اعراض از لغو اول باید موارد لغو را پیدا کرد.
- اصل «لغو» منکر است، اما مصادیق آن منکر نیست.
- نمازمان باید به گونه‌ای باشد که باعث دوری از فحشا و منکر و لغو شود.
- اول نماز بخوانیم تا دوری از لغو اتفاق افتد، یا دوری از لغو باید اتفاق بیفتد سپس نماز بخوانیم؟ در مبانی دینی کلاً عمل به هر چیزی که جزء نتیجه است، می‌تواند جزو مقدمه باشد. یعنی مثلاً ترک فحشاء عامل بهبود نماز می‌شود، زیرا گاهی لازم است اصلاح از عمل شروع شود.
- در زمان امام صادق (ع) دسته روایاتی داریم که مقایسه‌هایی توسط مردم صورت گرفته بین انسان‌هایی که رفتار درستی داشتند، اما شیعه نبودند و عده‌ای که رفتارهای نادرستی داشتند اما شیعه بودند. این نوع مقایسه کردن‌ها به نوعی «فتنه» است. این نوع مقایسه کردن‌ها تبدیل می‌شوند به چالش فکری در بین عوام. در جواب این نوع چالش‌ها باید گفت: ما باید نگاهمان بر دین باشد. رفتار مطلوب و نامطلوب را باید بر اساس دین سنجید. لذا آدمی که نماز می‌خواند باید تلاش کند که همه چیزش اسوه باشد.
- نکته: اگر آموزش به ادب و تمرین تقوا در فرد صورت بگیرد، به طور طبیعی میل به نماز در او تقویت می‌شود. (این نکته با توجه به دوره‌های رشد مطرح شده است).
- نکته: انسان در قرآن به شکل فرد مطرح نمی‌شود بلکه به صورت جمعی است. مثلاً متقین، مؤمنین، و ... اینها می‌شوند امت واحده.
- رفاقت، دوستی و خوب بودن فرد نمازخوان با دیگران تأثیر بسیار عجیبی روی آنها دارد. مثلاً رابطه خوب استاد نمازخوان با شاگردش و یا پدر و مادر نمازخوان با فرزندشان و ...
- «تربیت» در هر دوره‌ای از دوره‌های سنی، نوع خاصی است. در هفت سال اول تربیت، «رفتاری» است. در هفت سال دوم، کمی «باید و نباید» اضافه می‌شود اما نباید با فشار و اکراه باشد. در هفت سال سوم، باید تقویت «تفکر» در فرد شکل بگیرد و «برنامه‌ریزی».

- هر انسانی معضلات رفتاری دارد. خداوند در انسان قدرت «ترمیم و جبران» قرار داده است و این یعنی انسان این قدرت را دارد که همه آنچه خانواده، پدر و مادر، جامعه و غیره برای فرد کم گذاشته‌اند را جبران کند و تنها راهش این است که بتوان بر سیستم باوری، تفکری و قوه ادراکی فرد وارد شویم. یعنی باید روی فکر فرد کار کنیم و البته این به معنای استدلال آوردن برای او نیست! پذیرفتن ایرادات و اصلاح آنها فقط از راه محبت امکان‌پذیر است.

- اگر تا پایان هفت سال دوم، مطلبی به کودک به شدت تحمیل شود، اکراه در او به وجود می‌آورد و یا حتی ممکن است کودک حالت تدافعی به خود گیرد. باید «نیاز» را در او فعال کرد، که این کار شاید شش ماه زمان طول بکشد. اگر در تربیت عجله را کنار بگذاریم، خداوند بسیاری از مطالب را به ما الهام می‌کند.

- همه ما در برابر دیگران مسئولیم. در برابر نماز نخواندن نوجوانان و جوانان مسئولیم. حداقل کاری که می‌توانیم انجام دهیم، تهیه کلیپ، همایش و نوشتن کتاب و ... برای ترغیب افراد است. حتی اگر نمازخانه مدرسه‌ای کثیف است و زیبا نیست، ما می‌توانیم زیبایش کنیم و نباید منتظر اقدامات دولتی باشیم. باید خدا را شاکر باشیم از اینکه می‌توانیم خلاقیت به خرج دهیم و کاری هر چند کوچک برای انسان‌ها انجام دهیم.

- توجه: علت اینکه افراد گاهی در برابر کاری استدلال می‌آورند این است که نمی‌خواهند آن کار را انجام دهند. بسیاری از مواقع، آدم‌ها، استدلال‌ها را سپر خود قرار می‌دهند. باید مشکل افرادی را که استدلال می‌آورند حل نمود نه اینکه برای منع آنها از کار خلافشان، باز هم برایشان استدلال آوریم! مثلاً در برابر دختر و پسری که برای رابطه خارج از شرعشان، استدلال می‌آورند کافیت شرایط ازدواجشان را فراهم کنیم. البته ازدواج با فرد مناسب نه لزوماً همان دو نفر با هم.

اللهم صل على محمد وآل محمد والحمد لله رب العالمين